

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

FRANCOUZSKÁ A ČESKÁ TERMINOLOGIE V EVROPSKÝCH
LEGISLATIVNÍCH TEXTECH ZAMĚŘENÝCH NA OBLAST:

„VETERINÁRNÍ LÉKAŘSTVÍ A ZOOTECHNIKA“

Vedoucí práce: PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Autor práce: Petra Voříšková

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3

2010

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění souhlasím se zveřejněním, své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou formou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice 2010

.....
Petra Voříšková

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu PhDr. Janu Radimskému, Ph.D. za odborné a trpělivé vedení v průběhu zpracování této práce a za ochotu, se kterou se mnou konzultoval všechny mé dotazy. Také bych chtěla poděkovat MVDr. Ladislavu Šimoníkovi za odborné konzultace, týkající se termínů užívaných ve veterinární praxi.

ANOTACE

Téma této bakalářské práce je francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Veterinární lékařství a zootechnika“, která je blíže specifikována na oblast, která se týká přepravy koní v členských zemích Evropské unie. První část této práce se zabývá teoretickým pojednáním o problematice korpusové lingvistiky a kolokací. Ve druhé části je popsána analýza odborné terminologie vzhledem ke správnosti překladů, kde je výzkum zaměřen na dodržování závazných forem překladu podle terminologických databází ISAP a IATE. Výsledkem této práce je vytvoření slovníčku Francouzsko-českého slovníčku termínů, týkajících se zkoumané oblasti.

ANNOTATION

The theme of this bachelor thesis is the analysis of French and Czech terminology which is used in the European legislative texts specialized to the section „Animal health and zootechnics“. This section is closely oriented to the domain of transport horses in member countries of the European Union. The first part is concerned with theory of corpus linguistic and collocations. In the second part is described the terminology analysis which is aimed at the respecting of the obligatory forms according to terminology database ISAP and IATE. The result of the terminology research which is described in this bachelor thesis is a thematic French-Czech dictionary aimed at introduced section.

Obsah

Úvod	7
1. Korpusová lingvistika	8
1.1 Jazykový korpus	8
1.2 Český národní korpus	9
1.3 Kolokace	9
1.3.1 Typy kolokací	12
1.4 EUR-Lex	14
1.4.1 Označování dokumentů na internetovém portálu EUR-Lex	15
1.4.2 Způsoby vyhledávání na webových stránkách EUR-Lex	15
2. Terminologický výzkum překladů legislativních textů z oblasti Veterinární lékařství a zootechnika	16
2.1 Příprava textů a tvorba paralelního korpusu	16
2.2 Paralelní korpus v číselných hodnotách	17
2.3. Analýza překladů legislativních textů z oblasti <i>Veterinární lékařství a zootechnika</i>	23
2.3.1 Klíčová slova s kolokacemi	24
2.3.2 Klasifikace překladů	25
2.3.3 Adekvátní překlady	26
2.3.3.1 Adekvátní překlady s jedním jednoznačným významem	26
2.3.3.2 Adekvátní překlady s více synonymními významy	37
2.3.4 Neadekvátní překlady	41
2.3.4.1 Neadekvátní překlady s nepřesným významem	41
2.4 Třídění kolokací podle struktury:	43
2.5 Výsledky výzkumu	44
Závěr	46
Resumé	48
Bibliografie	50
PŘÍLOHY	53

Úvod

Za cíl mé práce jsem si stanovila zhodnocení správnosti a přesnosti překladů odborných termínů, které jsem si zvolila na základě výběru legislativních textů. Tyto texty se týkají oblasti *Veterinární lékařství a zootechnika*. Zmíněnou oblast výběru textů jsem ještě blíže specifikovala na texty, které se týkají přepravy koní v členských zemích Evropské unie. Základem mé práce jsou terminologické excerpcce právních předpisů, dostupných na webových stránkách *EUR-Lexu*, zpracovaných do paralelního korpusu.

V první části své práce se budu zabývat teoretickým zpracováním problematiky, týkající se korpusové lingvistiky a kolokací. Do této části zahrnu i několik informací, které se týkají Českého národního korpusu, k jehož vzniku napomáhá prostřednictvím těchto prací, i Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Po té uvedu dva různé pohledy na problematiku kolokací a prostřednictvím těchto pohledů vysvětlím pojmy *hlava*, *báze*, *kolokát*. Dále nastíním způsob, jak mohou být kolokace děleny na různé typy. Poslední pasáž této teoretické části bude věnována databázi *EUR-Lex*, kde se budu především zabývat způsoby vyhledávání dokumentů.

Ve druhé části této práce se budu zabývat terminologickým výzkumem. Nejprve nastíním, jak jsem texty připravovala na zpracování do paralelního korpusu. Dále uvedu seznam všech použitých textů. Vymežím si pojem *termín* a *klíčové slovo* a budu analyzovat překlady vyexcerpovaných termínů, kde mě bude zajímat zejména přesnost překladu. V této části mé práce také uvedu dělení mnou vyexcerpovaných kolokací z hlediska struktury.

V závěru této práce se budu zabývat hodnocením mnou zkoumaných překladů francouzských termínů a kolokací a vytvořím francouzsko-český slovníček, těchto excerpcí.

V úvodu mé práce bych se ještě chtěla zmínit také o existenci *Vědeckého veterinárního výboru pro bezpečnost potravin* a *České veterinární správy*. *Vědecký veterinární výbor* byl ustaven v druhé polovině roku 2002. Sídlo tohoto ústavu je ve *Výzkumném ústavu veterinárního lékařství v Brně*. Tato instituce je jednou ze třech ústavů, které mají za úkol připravovat nezávislá stanoviska a hodnotit návrhy, které se týkají opatření k zajištění zdravotní nezávadnosti výroby potravin¹. Vznik této instituce naplňuje, spolu s ostatními dvěma ústavu, výzvu Evropské komise, aby členské státy

¹ <http://www.vri.cz/cs/informace/vedecky-veterinari-vybor-pro-bezpecnost-potravin/#zrizeni>

zřídily obdobnou instituci jako *Evropský úřad pro potraviny* a tím zajistily bezpečnost potravin.

Státní veterinární správa České republiky je orgánem státní správy, jejímiž úkoly je, mimo jiné, vykonávat dozor nad zdravím zvířat, nad zdravotní nezávadností potravin a nad ochranou státního území před zavlečením nebezpečných nákaz nebo jejich nositelů.

1. Korpusová lingvistika

Korpusová lingvistika je věda, která zkoumá jazyk na základě elektronicky zpracovaného korpusu. Ve způsobu aplikace metod a postupů si je velice blízká s *komputační lingvistikou*² (Čermák, 1997:17). K výraznému rozvoji této vědy velkou měrou napomohlo rozsáhlé využití počítačů v posledních desetiletích. Počítačová technika nabízí široké zpracování informací, které přispívají nejen k rozvoji lingvistiky, ale především jazyka samotného³.

1.1 Jazykový korpus

„Jazykový korpus je strukturovaný, unifikovaný a často označovaný velmi rozsáhlý soubor jazykových dat elektronicky uložený a zpracovaný (obvykle v podobě úhrnu jednotlivých textů), jejichž výběr chce být vzhledem k vytčenému cíli reprezentativní“⁴ Jelikož rozsah korpusu je značný, je možné zaručit, že korpus obsahuje zajímavá data v jejich přirozené podobě. Fakt, že data lze zkoumat z libovolně rozsáhlého textu dále zaručuje, že jejich studium bude objektivní. Jednou z hlavních výhod takového typu korpusu, je možnost zkoumat variabilitu různých jevů a získané informace matematicky vyhodnocovat. Díky všem těmto výhodám je dnes jazykový korpus považován za nejbohatší a nejrealističtější zdroj jazykových dat (Čermák, 2001:223-232). Díky rozvoji korpusové lingvistiky se lingvisté mohou spíše zaměřit na zkoumání lexikální kombinatoriky, což významně ovlivnilo lingvistickou metodologii. Paradigmatický způsob zkoumání jazyka začíná být nahrazován způsobem

² matematická lingvistika

³ Čermák František, Jazyk a jazykověda – Přehled a slovníky, Pražská imaginace, 1997, Praha, str. 135

⁴ citace, Čermák František, Jazyk a jazykověda: Přehled a slovníky, Praha 1997, str. 135

syntagmatickým (Čermák, 1997:137). František Čermák (2001:223-232)⁵ je jeden ze zastánců názoru, že syntagmatický způsob zkoumání je založen na upřednostňování sémantických pravidel před pravidly gramatickými. Syntagmatika s tzv. *kolokacemi*, představuje hlavní předmět zkoumání korpusové lingvistiky.

1.2 Český národní korpus

Český národní korpus je jazykový korpus pro český jazyk. Jeho elektronická verze je již od roku 1996 přístupná svým uživatelům na internetových stránkách (<http://ucnk.ff.cuni.cz>), (Čermák, 1997:136). Český národní korpus je spravován Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy, kde jeho rozvoj podporován granty. I přes to, že se z velké části jedná o psanou podobu jazyka, Český národní korpus obsahuje i složku diachronního⁶ a mluveného jazyka. ČNK má význam, mimo jiné, především pro vznik nového českého slovníku současné češtiny. Smyslem tvorby takhle rozsáhlého díla je především jeho budoucí využitelnost širokou veřejností. (Čermák, Schmiedtová, 2004:152)

1.3 Kolokace

Podle Františka Čermáka (Čermák, 2001:223-232) česká lingvistika postupuje při práci s termíny stereotypním způsobem. Nezabývá se hlubším prozkoumáním více slovních pojmenování. Naopak britská lingvistika přistupuje, podle Františka Čermáka, k tomuto problému zodpovědněji. O tomto pojetí lexikální syntagmatiky britskými lingvisty bylo mnoho projednáno na kongresech *Eur-lexu*, kde toto téma není stále vyhaslé. Je jistě účelné, že slovo *kolokace* se již v české terminologii ustálilo jako označení pro víceslovný lexém.

Je možné konstatovat, že problematika *kolokací* je v české lingvistice doménou Františka Čermáka, který v tomto tématu vidí další doposud opomíjený rozměr zkoumání jazyka. Význam slova *kolokace* řadí Fr. Čermák na stejnou úroveň, jako význam slova *lexém*. Termín *lexém*, je jednotný termín pro jednoslovnou oblast, kdežto *víceslovný lexém* je jeden z ustálených druhů *kolokace*. Před zavedením termínu *kolokace* do češtiny plnil její funkci, již málo používaný, dvouslovný výraz *slovní*

⁵ Tato pasáž pochází z uvedeného zdroje

⁶ Jde o dochované náboženské, legendické, veršované a další netypické texty. Jedná se o texty, které vznikly během delšího období. Zachycují tedy fáze vývoje jazyka. (www.knihovna.nkp.cz)

spojení (Čermák, 2006:11). Podle Nového akademického slovníku cizích slov je kolokace definována tímto způsobem: „*Kolokace tvoří dvojice, či více slov, samostatných lexikálních jednotek, obvykle spojovaných*“ (2005:418). František Čermák definuje kolokaci jako: „*Smysluplné spojení slov/lexémů, resp. lexikální syntagma, zvl. v podobě víceslovných pojmenování, jehož vznik je podmíněn vzájemnou kolokabilitou a tedy kompatibilitou.*“⁷ Zde narážíme na další termíny, které se týkají kolokací. Syntagmatika chápe *kolokaci*, jako souvšskyt slov, mezi nimiž je určitá sémantická vazba. Pro tento vztah mezi jazykovými jednotkami, které tvoří smysluplnou *kolokaci*, je používán výraz *kompatibilita*, což znamená *sémantickou slučitelnost*. *Kolokabilita* znamená schopnost slova pojit se s jinými slovy a tvořit *kolokace*. (Čermák, 2006:11)

Skladba kolokace

Kolokace obsahuje tzv. výchozí slovo *hlavu*, což je její základní část, od které se odvozují základní gramatické a významové vlastnosti *kolokace*. *Hlava kolokace* udává syntaktickou kategorii, rod, syntakticko-sémantické vlastnosti a význam lexikální kombinace. *Kolokáty*, jsou další části *kolokace*, které se na ni váží⁸.

Další pohled na strukturu kolokace nabízí Franz Josef Hausmann a Peter Blumenthal ve své studii o kolokacích⁹. Pokud se díváme na kolokace ze syntagmatického hlediska, můžeme je chápat jako frazeologickou kombinaci báze *base* a kolokátu *collocatif*. Autoři zde uvádějí příklad *passer un examen, grièvement blessé*, kde *examen* a *blessé* považují za *bázi* a *passer* i *grièvement* za *kolokát*. Podle autorů je *báze* slovo či lexém, který si mluvčí může volně zvolit, protože je přeložitelné definovatelné a schopné vystupovat bez *kolokátu*. Za *kolokát* autoři považují slovo, které si mluvčí vybírají a navazují na *bázi*, protože samostatně není identifikovatelné ani přeložitelné (2006:4). Dále je zde zmíněna otázka hierarchie, *báze* a *kolokátu*, kterou autoři také označují jako *orientaci kolokace* „*orientation de la collocation*“ (2006:4). Podle autorů je jak pro rodilého mluvčího tak především pro cizince snazší varianta postupovat od *báze* ke *kolokátu*. U tohoto tématu F. J. Hausmann a Peter Blumenthal narážejí i na nedotaženost této problematiky ve slovnících. Uvádějí, že pokud slovník plní pouze dekódovací funkci, nemůže uživateli umožnit pochopit výraz v plném

⁷ citace, Čermák F. a Šulc M. Kolokace, Praha, nakladatelství Lidové noviny 2006, str.11

⁸ Bakalářská práce, Papoušková Lucie, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast “Odpadové hospodářství a čisté technologie”, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2007, str. 11

⁹ Lanque 150 française, Revue transmestrielle, juin 2006, Collocations corpus, dictionnaires str. 4, 5

kontextu, proto je nutné, aby slovníky plnily i funkci kódovací¹⁰ (2006:5). Dále uvádějí, že každá část *kolokace* tedy *báze* i *kolokát* plní určité funkce, které blíže specifikují. *Bázi* přisuzují funkci onomaziologickou a *kolokátu* funkci sémaziologickou¹¹ (2006:5). V návaznosti na tyto funkce komponentů *kolokace* autoři dodávají, že slovníky všeobecně plní funkci sémaziologickou, tedy dekodovací *décodage* a opomíjejí funkci onomaziologickou, tedy kódovací *encodage*. Za tímto účelem je nutné sestavit nové slovníky, kterým se bude říkat *slovníky kolokací* „*dictionnaire de collocations*“ (2006:5). V tomto směru se názory těchto autorů týkající se důležitosti kolokací a tvorby dostatečně propracovaných slovníků shodují s názory Fr. Čermáka.

Po prostudování obou názorů na problematiku kolokací tedy jak Fr. Čermáka, tak J. F. Hasmana a P. Blumenthala, je možné konstatovat, že i když se v některých názorech shodují, najdeme zde i různé odlišnosti. F. J. Hasmann a P. Blumenthal uvádí *kolokaci* jako slova, která vedle sebe stojí náhodně a pro jejich sousedství, neboli napojení různého *kolokátu* na *bázi*, libovolně rozhodl mluvčí.¹² (2006:4) Naopak Fr. Čermák vnímá u *kolokací* vlastnost ustálenosti. Zastupuje názor, že slova nejsou ve svém sousedství náhodně ale z důvodu vyjádřením specifického významu. Další odlišnost ve vnímání *kolokací* těmito lingvisty spočívá v postavení uživatele jazyka. Fr. Čermák nahlíží na kolokace z pohledu příjemce. Naopak F. J. Hasmann a P. Blumenthal je posuzují z pohledu tvůrce. Do jaké míry můžeme na *kolokace* takto pohlížet je nastíněno v třídění *kolokací* na různé typy podle Fr. Čermáka. V souvislosti s těmito dvěma pohledy na kolokace se nabízí otázka, jestli obě strany vnímají hlavní část kolokace stejným způsobem. Tedy jestli *hlava* u Fr. Čermáka odpovídá *bázi* u F. J. Hasmana a P. Blumenthala? Z příkladů kolokací, které uvádím výše pro názorné vysvětlení *báze* a *kolokátu* je patrné, že funkce *báze* a *hlavy* u verbonominálních kolokací bude odlišná. U příkladu *passer un examen*, je funkce *kolokátu passer* dominantnější než funkce *báze*. Naopak u nominálních kolokací funkci *báze* považují za jednotnou s funkcí *hlavy*.

¹⁰ Il est en revanche indispensable si le dictionnaire veut également remplir une fonction d'encodage et apprendre l'utilisateur à contextualiser correctement la base.

¹¹ On peut dire que la collocation a une fonction sémaziologique à l'article du collocatif et une fonction onomaziologique à l'article de la base.

¹² La base es tun mot (plus précisément l'acception un mot, appelé aussi „*lexie*“ que le locuteur chiosir librement parce que i lest définissable traduisible et apprenable sans le collocatif.

1.3.1 Typy kolokací

Je patrné, že pojem *kolokace* bude třeba pro různé kombinace specifikovat. Proto existuje dělení kolokací, které vymezuje jejich typy. Odlišnost *kolokace* od *lexikální kombinace* je v zásadě taková, že *kolokace* je jakékoli smysluplné spojení dvou či více slov. Naopak *lexikální kombinace* může smysluplnost postrádat.

František Čermák rozlišuje lexikální kombinace takto (2001:223-232)

Termínové kolokace

Jedná se o víceslovné termíny jako například *cestovní kancelář*, *lodní doprava*, *kyselina sírová*. Pro určení termínových kolokací může pomoci aplikace *prototypového přístupu*, který rozlišuje *centrum* a *periferii*. Tímto způsobem se dostaneme k závěru, že výraz *cestovní kancelář* je termínem pro oblast cestovního ruchu, tedy pro mluvčí, kteří v této sféře pracují. František Čermák uvádí další příklad výrazu, který by mohl být termínem a to *bílý chléb*. Znovu uvádí, že lidé, kteří pracují v pekařství, jistě vnímají tuto *kolokaci* jako *termín*, ale běžný spotřebitel asi ne. Je tedy zřejmé, že tato problematika může být konfrontována s různými názory. Pro úplnost bych doplnila, že *termínové kolokace* jsou hlavním předmětem zkoumání této práce.

Propriální kolokace¹³

Jejich příkladem je pojmenování *Kanárské ostrovy*, *Středozevní moře*, *Velká Británie*. U tohoto typu kolokací František Čermák zmiňuje, že i velice zvláštní *proprium* je nutné vnímat jako ustálené, i když je tak vnímáno jen malou skupinou uživatelů.

Idiomatické kolokace

Pro tento typ kolokací Fr. Čermák zvolil příklady: *bez nadsázky*, *jen aby*, *stará dobrá Anglie*. Základem idiomatických kolokací jsou sémantické a formální anomálie, tedy nepravidelnosti, které neodpovídají gramatickým zásadám. Jedná se tedy o ustálenost výrazů. Proto se zde volí i stejný postup jako u *termínových kolokací* a to *prototypové řešení*. Fr. Čermák se zde zmiňuje i o extenzích idiomatických kolokací, které zasahují jak do *proprií*, tak do *termínů*. Jako příklad zde uvádí výraz *černá díra*.

¹³ *proprium* znamená vlastní jméno, zeměpisný název (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>)

Běžné kolokace

Běžné kolokace neboli gramaticko-sémantické kombinace, jsou např. *letní dovolená, snadná odpověď, teplé podnebí či starověké památky*. Tento typ kolokací tvoří jakýsi mezník mezi ustáleností a neustáleností. Jedná se o pravidelné kolokace, které jsou součástí každodenního vyjadřování. Z toho plyne, že je to oblast pestrá a početná. Je možné ji rozřadit do dvou velkých typů. Jsou to explicitní specifikace a evaluativní model. Za *explicitně specifikovanou kolokaci* je možné považovat příklad *letní dovolená*. Jedná se o upřesnění, o jakou dovolenou jde. Naopak příklad *teplé podnebí* je představitelem evaluačního modelu kolokace. Přídavné jméno *teplé* hodnotí počasí.

Analytické kombinace tvarů (analytické formy)

Příkladem těchto kolokací je: *šel by, byl psán, vzpomínající si*. Tento typ lexikálních kombinací zde Fr. Čermák zmiňuje jen okrajově, protože se nejedná přímo o kolokace, ale o pravidelné, i když neustálené formy jednoslovných lexémů.

Individuální metaforické kolokace (autorské kolokace)

Zástupcem těchto kolokací je např. *třeskutě vtipný* či *virové hrátky*.

Náhodné kombinace sousední

Jedná se o kombinace slov, které vznikly náhodně, proto často postrádají smysl. Nejsou to ani kolokace ani víceslovné lexémy. K jejich spojování dochází v důsledku slovosledu. Jejich příkladem je: *(vývody) vzduchotechniky uvnitř (bytu), že v, kterou jistě*.

Jiné kombinace

Do této skupiny Fr. Čermák řadí kombinace slov, které není možné zařadit do ostatních skupin a uvádí ji jen pro úplnost výčtu.

Běžné kolokace uzuální

Tento typ kolokací má pro uživatele subjektivní charakter. Každý uživatel je může vnímat různým způsobem. Obecně se pohybují na rozhraní mezi kolokacemi termínovými a běžnými kolokacemi. Jako příklad Fr. Čermák uvádí *prát prádlo, sušit prádlo, nakrájet na drobno, umýt si ruce*.

1.4 EUR-Lex

Texty, které jsem použila k mému terminologickému výzkumu, jsem čerpala ze serveru *EUR-Lex*, což je server, který umožňuje snadný a nezpлатněný přístup k *legislativním aktům* Evropské unie. Veškeré informace, které se nacházejí na tomto serveru, je možné získat ve všech úředních jazycích.¹⁴ Tento server obsahuje od roku 1951 okolo 3 600 000 dokumentů.¹⁵ Jeho objem je každý rok rozšířen téměř o 15 000 dokumentů.¹⁶ Úřední věstník Evropské unie je prostřednictvím tohoto serveru přístupný on-line ve formátu PDF. Od roku 1998 je prezentován v anglickém, dánském, finském francouzském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém, španělském a švédském jazyce. Od roku 2004 existují vydání Úředního věstníku i v jazyce českém, estonském, lotyšském, litevském, maltském, maďarském, polském, slovinském a slovenském. A od roku 2007 jsou vydání k nahlédnutí i v bulharštině, irštině a rumunštině.¹⁷ Úřední věstník vychází v několika řadách.

1. Řada L, která obsahuje právní předpisy, tedy nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska

2. Řada C obsahuje informace a oznámení EU. Např. soudní rozhodnutí Soudního dvora, zprávy Účetního dvora, nabídky EU programů a projektů, memoranda z parlamentních setkání, odpovědi Rady a komise na otázky Parlamentu. Řada C má také svou elektronickou část, která má název Úřední věstník C E.

3. Řada S doplňuje Úřední věstník o výzvy k nabídkovému řízení ve veřejných sektorech.¹⁸

¹⁴ <http://www.eurlex.cz/smernice-narizeni-eu/eurlex.about.aspx>

¹⁵ <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/eur-lex/1000697/54998/>

¹⁶ <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/eur-lex/1000697/54998/>

¹⁷ www.eur-lex.europa.eu

¹⁸ <http://www.eurlex.cz/smernice-narizeni-eu/eurlex.about.aspx>

Úřední věstník je závazný zdroj práva EU. Právní předpisy jsou právně závazné pouze v tom znění, v jakém byly otištěny v úředním věstníku. Úřední věstník je spravován Úřadem pro úřední tisky, který zajišťuje i jeho každodenní aktualizaci. Tento úřad je odpovědný za vydávání všech publikací Evropské unie ve všech formách. Tedy papírové, elektronické, CD i webových stránek.¹⁹

Na serveru *Eur-lex* je možné najít veškeré dokumenty, které by měly být, podle mínění orgánů Evropské unie, veřejně přístupné. Nejedná se tedy pouze o předpisy z Úředního věstníku, ale i zvykové právo, judikaturu, smlouvy, právní předpisy a návrhy právních předpisů.

1.4.1 Označování dokumentů na internetovém portálu EUR-Lex

Všechny dokumenty na tomto serveru jsou značeny určitým způsobem. Jelikož značení či číslování dokumentů se vyznačuje jistou složitostí, je třeba mít ve vyhledávání dokumentů určitou praxi. Komplikovanost označování textů spočívá v tom, že se provádí zároveň dvěma způsoby, kde může docházet ještě k různým variabilitám.

První typ značení pracuje s označením typu dokumentu, rokem a číslem. Toto označení může mít několik variant, i když se jedná o tentýž dokument. Následující příklad tohoto značení téhož dokumentu názorně ukazuje složitost tohoto systému *směrnice 95/46/ES, Directive (EEC) No 1995/46, směrnice Rady 95/46*²⁰. Rok vydání dokumentu je možné objevit jak ve dvouciferném tak ve čtyřciferném označení. U některých dokumentů je zaměněno pořadí roku a čísla dokumentu. Druhým způsobem označování dokumentů je podle tzv. *celexového čísla*. Tento typ značení je pozůstatkem ze starého a již neexistujícího systému CELEX. Celexové číslo směrnice uvedené výše je 31995L0046.

1.4.2 Způsoby vyhledávání na webových stránkách EUR-Lex

Vyhledávání na *Eur-lexu* je možné dvojím způsobem. Pomocí jednoduchého vyhledávání, podle kterého je možné dokumenty hledat dalšími čtyřmi způsoby. A to tzv. *Obecné vyhledávání*, které najde patřičný dokument na základě zadaného slova, data nebo období, autora, kapitoly rejstříku či klíčového slova. Druhým

¹⁹ <http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/instituce/urad-pro-uredni-tisky/>

²⁰ <http://www.eur-lex.cz/smernice-narizeni-eu/eurlex.about.aspx>

typem jednoduchého vyhledávání je *Vyhledávání podle čísla dokumentu*, kde vyhledávám dokumentu zadáním *čísla dokumentu, celexového čísla*, nebo mohu vybrat rubriku *konsolidované právní předpisy*. Třetím podtypem jednoduchého vyhledávání je *Vyhledávání podle oblasti*, kde se zadává oblast, pod kterou dokument spadá. Např. *smlouva, právní předpis, návrhy, judikatura, interpelace*. Posledním typem jednoduchého vyhledávání je *Vyhledávání podle označení zveřejnění*, u kterého vybírám z rubriky *Úřední věstník* či *Sbírky rozhodnutí evropského soudního dvora*.²¹ Dalším způsobem, jak vyhledávat dokumenty, je *Pokročilé vyhledávání*, které je vhodné spíše pro zkušené uživatele. Toto vyhledávání je považováno za limitující pro ty uživatele, kteří nemluví anglicky. Existuje pouze anglická verze.

2. Terminologický výzkum překladů legislativních textů z oblasti Veterinární lékařství a zootechnika

2.1 Příprava textů a tvorba paralelního korpusu

V této kapitole se budu zabývat představením paralelního korpusu z oblasti *Veterinární lékařství a zootechnika*, na jehož základě jsem zkoumala odbornou terminologii francouzského a českého jazyka této oblasti. Jelikož bylo nutné toto téma ještě více specifikovat, zaměřila jsem se na oblast textů, které se zabývaly přepravou koní v zemích Evropské unie. Jedná se o směrnice, návrhy směrnic, rozhodnutí návrhy, rozhodnutí a nařízení orgánů Evropské unie mezi lety 1997-2008. Při výběru textů bylo třeba dbát na jejich dostatečnou délku, tedy alespoň tři strany. Stanovená minimální délka může z části zaručit, že text bude z terminologického hlediska hodnotný. S dodržением tohoto aspektu při výběru textů jsem se potýkala s problémy, protože poměrně velké množství textů této základní délky nedosahovalo. Dále bylo nutné si ověřit, jestli texty neobsahují terminologicky zajímavá slova pouze v názvu či nadpisech jednotlivých kapitol. Některé dokumenty nebyly dostupné v obou zkoumaných jazycích, tedy ve francouzské i české verzi. Nakonec jsem z databáze vybrala 16 textů, které mi připadaly z hlediska terminologie zajímavé.

Po stažení textů bylo důležité nejprve texty upravit. Bylo potřeba texty zbavit tabulek a obrázků a nepodstatných informací, které nemají z hlediska

²¹ www.eur-lex.europa.eu

terminologie žádný význam. Jednalo se především o poznámky na konci textů. Dále bylo nutné, aby obě verze, tedy jak francouzská, tak česká měly stejný počet odstavců. Pod tlačítkem revize bylo možné zjistit kolik, odstavců text obsahuje. Pokud se počet odstavců lišil, bylo nezbytné oba texty zároveň projít a nalézt nesrovnalosti. Srovnání jsem provedla přímo ve stažené verzi textů do programu MS Word. Spárování odstavců je zásadní pro další úspěšné pokračování, protože pokud se odstavce nespárují tak, aby se obsahově v obou verzích textů nelišily, program ParaConc není schopen texty mezi sebou porovnat a nemůže odvodit správný překlad. Dále jsem texty převedla do formátu txt, kde bylo ještě nutné správně určit kódování. Pro češtinu středoevropské a pro francouzštinu západoevropské. Program ParaConc nedokáže pracovat s jiným formátem než prostým textem txt. Určení správného kódování je nezbytné pro správný výklad znaků, které jsou specifické pro daný jazyk. Po nahrání textů do ParaConcu nám vznikl paralelní korpus, který je připraven ke zkoumání. O postupu vyhledávání termínů a kolokací v programu ParaConc, bylo již napsáno hodně²², proto bych chtěla uvést jen několik základních informací, které se týkají vyhledávání v ParaConcu. Většina programů tohoto typu je postavena na stejných pracovních postupech. Pro objektivní vyhledání termínů jsem využila těchto znaků:

1. „?“ - nahrazuje jeden znak
2. „%“ – nahrazuje žádný nebo jeden znak
3. „*“ – nahrazuje libovolný počet znaků

Pro tabulkové zpracování dat jsem využila programu Microsoft Excel 2007, který z hlediska párování tabulek není tak propracovaný jako Microsoft Access, ale jeho novější verze dostatečně splnila mé požadavky.

2.2 Paralelní korpus v číselných hodnotách

Z oblasti Veterinární lékařství a zootechnika, kterou jsem dále blíže specifikovala na přepravu koní v zemích Evropské unie, jsem vybrala 16 textů, které

²² Bakalářská práce, Hrachová Lucie, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast "Ochrana zdraví", 2006, str. 20

byly z hlediska termínů zajímavé. Celkový počet slov českých a francouzských textů viz tabulka 2.1. V tabulce číslo 2.2 uvádím informace o textech. Tedy jejich celexová čísla, čísla pod kterými jsou zveřejněny v Úředním věstníku, názvy dokumentů, počet znaků a počet stran. V tabulce č. 2.3 jsou uvedena celexová čísla a typy dokumentů.

Tabulka 2.1

Paralelní korpus	Počet slov
Český korpus	77 925
Francouzský korpus	97 906

Tabulka 2.2 Seznam zpracovávaných textů v paralelním korpusu

ČÍSLO CELEX	Úřední věstník	Název dokumentu	Počet znaků	Počet stran cv²³
32000L0075	L 327 2000	Směrnice Rady 2007/75/ES ze dne 20. listopadu	23 888	9
32004D0216	L 67 2004	Rozhodnutí Komise ze dne 1. března 2004, kterým se mění směrnice Rady 82/894/EHS o hlášení chorob zvířat ve Společenství tak, aby se některé choroby koňovitých a některé choroby včel zahrnuly do seznamu chorob povinných hlášením (2004/216/ES)	6 103	3
32008D0698	L 235 2008	Rozhodnutí Komise ze dne 8. srpna 2008 o dočasném dovozu a dovozu evidovaných koní z jižní Afriky do Společenství	7	18 548

²³ cv- česká verze

ČÍSLO CELEX	Úřední věstník	Název dokumentu	Počet znaků	Počet stran cv²³
52 008PC0358		Návrh ROZHODNUTÍ RADY o některých výdajích ve veterinární oblasti	25	38 626
31997D0010	L 3 1997	Rozhodnutí Komise ze dne 12. prosince 1996, kterým se mění rozhodnutí Rady 79/542/EHS a rozhodnutí Komise 92/160/EHS, 92/260/EHS a 93/197/EHS, pokud jde o dočasný dovoz a dovoz evidovaných koní z Jižní Afriky do Společenství	11	17 966
32002D0160	L 53 2002	Rozhodnutí Komise ze dne 21. února 2002, kterým se mění příloha D směrnice Rady 90/426/EHS, pokud jde o diagnostické testy na mor koní	8	112
32004L0068	L 139 2004	Směrnice Rady 2004/68/ES ze dne 26. dubna 2004, kterou se stanoví veterinární předpisy pro dovoz některých živých kopytníků do Společenství a pro jejich tranzit, mění směrnice 90/426/EHS a 92/65/EHS a zrušuje směrnice 72/462/EHS	24	37 177

ČÍSLO CELEX	Úřední věstník	Název dokumentu	Počet znaků	Počet stran cv ²³
32008L0073	L 219 2008	Směrnice Rady 2008/73/ES ze dne 15. července 2008, kterou se zjednodušují postupy tvorby seznamů a zveřejňování informací ve veterinární a zootechnické oblasti a mění směrnice 64/432/EHS, 77/504/EHS, 88/407/EHS, 88/661/EHS, 89/361/EHS, 89/556/EHS, 90/426/EHS, 90/427/EHS, 90/428/EHS, 90/429/EHS, 90/539/EHS, 91/68/EHS, 91/496/EHS, 92/35/EHS, 92/65/EHS, 92/66/EHS, 92/119/EHS, 94/28/ES, 2000/75/ES, rozhodnutí 2000/258/ES a směrnice 2001/89/ES, 2002/60/ES a 2005/94/ES	26	40 231
52007PC0292	²⁴	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice Rady 96/22/ES o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat	16,6	25 466

²⁴ u dokumentů, kde není uvedeno číslo v Úředním věstníku, se jedná o návrhy směrnic a rozhodnutí

ČÍSLO CELEX	Úřední věstník	Název dokumentu	Počet znaků	Počet stran cv²³
52008PC0697		Návrh SMĚRNICE RADY, kterou se stanoví pravidla a opatření pro tlumení moru koní	14,9	22 885
31999D0228	L 83 1997	Rozhodnutí Komise ze dne 5. března 1999, kterým se mění rozhodnutí Rady 79/542/EHS a rozhodnutí 92/160/EHS, 92/260/EHS, 93/195/EHS a 93/197/EHS, pokud jde o veterinární podmínky pro dočasný dovoz, zpětný dovoz a dovoz evidovaných koní z některých částí Saúdské Arábie do Společenství	5,7	8 723
32008D0650	L 213 2008	Rozhodnutí Komise ze dne 30. července 2008, kterým se mění směrnice Rady 82/894/EHS o hlášení chorob zvířat ve Společenství, pokud jde o zahrnutí některých chorob do seznamu chorob povinných hlášením a o vyškrtnutí nakažlivé obrny prasat z uvedeného seznamu	4,6	7 087
32008R0504	L 149 2008	Nařízení Komise (ES) č. 504/2008 ze dne 6. června 2008, kterým se provádějí směrnice Rady 90/426/EHS a 90/427/EHS, pokud jde o metody identifikace koňovitých	44	67 908

ČÍSLO CELEX	Úřední věstník	Název dokumentu	Počet znaků	Počet stran cv ²³
52007PC0761		Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji Společenství ve Smíšeném výboru ES-Faerské ostrovy ke změnám rozhodnutí č. 1/2001, pokud jde o dovoz registrovaných koňovitých přímo z Islandu a přesun registrovaných koňovitých mezi Faerskými ostrovy a Evropským společenstvím	8,8	13 654
52008PC0715		Návrh SMĚRNICE RADY o veterinárních předpisech pro přesun koňovitých a jejich dovoz ze třetích zemí	32,3	49 445
32008D0426	L 159 2008	Rozhodnutí Komise ze dne 28. dubna 2008, kterým se mění rozhodnutí 2002/253/ES, kterým se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES	68	61 368

Tabulka č. 2.3 Seznam zpracovávaných textů: typ dokumentu, celexové číslo

ČÍSLO CELEX	Typ dokumentu
32000L0075	Směrnice
32004D0216	Rozhodnutí
32008D0698	Rozhodnutí
52008PC0358	Návrh rozhodnutí
31997D0010	Rozhodnutí

ČÍSLO CELEX	Typ dokumentu
32002D0160	Rozhodnutí
32004L0068	Rozhodnutí
32008L0073	Směrnice
52007PC0292	Návrh směrnice
52008PC0697	Návrh směrnice
31999D0228	Rozhodnutí
32008D0650	Rozhodnutí
32008R0504	Nařízení
52007PC0761	Návrh rozhodnutí
52008PC0715	Návrh směrnice
32008D0426	Rozhodnutí

2.3. Analýza překladů legislativních textů z oblasti *Veterinární lékařství a zootechnika*

V této kapitole uvedu klíčová slova, která jsem si vybrala na základě paralelního korpusu. Jsou to termíny, které mají spojitost s tématem *Veterinární lékařství a zootechnika*. Již jsem zmiňovala, že jsem výběr textů zúžila na oblast, která se týká přepravy koní v Evropské unii. Dále v této kapitole uvedu, jak je z odborného hlediska definován *termín* a *klíčové slovo*. Po té se budu zajímat o kolokace mnou vybraných termínů a budu zkoumat jejich překlady na základě přesnosti a morfologické struktury.

Termín

„*„Termínem“ se obvykle chápe lexikální jednotka, náležející k nějaké specializované variantě jazyka, nejčastěji k některému vědecko-technickému subkódu: hovoříme například o terminologii lékařské, právnické apod. v protikladu k výrazům běžným, které se neomezují pouze na určitý okruh uživatelů*“.²⁵

U této definice termínu je možné připomenout typy kolokací, podle Fr. Čermáka, které podrobněji uvádím výše. Pro určování termínových kolokací Fr.

²⁵ Bakalářská práce, Papoušková Lucie, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2007, str. 20, Jan Radimský

Čermák zmiňuje prototypový postup *centrum & periferie*, tedy okruh uživatelů, pro které je dané slovo termínem. Čím je slovo frekventovaněji používáno k denní konverzaci, tím se označení *termín* více vzdaluje. Naopak čím více je slovo specifické pro určitou oblast, „tím jeho hodnota co by *termínu*“, stoupá.

Klíčové slovo

*Tímto výrazem označujeme lexikální jednotku, která je ve velice úzkém vztahu s tématem.*²⁶ V případě mé práce je možné za *klíčové slovo* považovat např. výraz *virus*. Jelikož je mé téma medicínského charakteru, terminologie, týkající se různých onemocnění, mě bude zajímat především.

2.3.1 Klíčová slova s kolokacemi

Klíčová slova, neboli pro mě zajímavé termíny, jsem vybírala na základě paralelního korpusu, kde mě zajímala jejich četnost, která je mimo jiné také důležitá pro určení klíčových slov, a také jejich zajímavost z hlediska terminologie. Výzkumnou část své práce jsem založila na zkoumání 21 termínů, které se dohromady pojí se 116 kolokacemi. Zkoumané termíny uvádím v tabulce 2.4. Za klíčová slova jsem vždy volila podstatná jména v jednotném čísle, která zastupují dva rody, tedy rody ženský a mužský. Termíny rodu ženského jsou zastoupeny v počtu 9. Zbývajících, tedy 12 termínů, je rodu mužského. Procentuálně je to 43% termínů ženského rodu a 57% termínů mužského rodu.

Tabulka číslo 2.4. Databáze klíčových slov

Termíny / klíčová slova	slovní druh	počet výskytů	počet výskytů v %
abattage	s.m.	4	0,0041
anticorps	s.m.	21	0,0214
certificat	s.m.	70	0,0715
distribution	s.f.	7	0,0071
échantillon	s.m.	64	0,0654
examen	s.m.	45	0,0225

²⁶ Bakalářská práce, Runtová Lenka, Farncouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast “Daň z obratu, DPH”, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2008, str. 24

Termíny / klíčová slova	slovní druh	počet výskytů	počet výskytů v %
identification	s.f.	25	0,0255
industrie	s.m.	10	0,0099
isolement	s.m.	46	0,047
lésion	s.f.	7	0,0071
maladie	s.f.	145	0,1481
mouvement	s.m.	22	0,0225
peste	s.f.	230	0,2349
preuve	s.f.	4	0,0041
protection	s.f.	77	0,0786
santé	s.f.	79	0,0807
sérum	s.m.	46	0,047
transmission	s.m.	68	0,0698
transport	s.m.	40	0,0409
vaccination	s.f.	67	0,0684
virus	s.m.	87	0,0889

2.3.2 Klasifikace překladů

Je nutné určit klíč, podle kterého budu kolokace třídit do skupin. Ve své práci jsem zvolila tzv. *kvalitativní třídění*²⁷, které ve své bakalářské práci zvolila i Lenka Runtová.²⁸ Překlady budu dělit do dvou základních skupin. Každou z nich rozdělím ještě na dvě podskupiny podle následujícího schématu.

Adekvátní překlady

Adekvátní překlady s jedním jednoznačným významem

Adekvátní překlady s více synonymními významy

Neadekvátní překlady

Neadekvátní překlady s nepřesným významem

²⁷ Bakalářská práce, Zikmunda Marek, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Policejní spolupráce“, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2008, str. 20

²⁸ Bakalářská práce, Runtová Lenka, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Daň z obratu, DPH“, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2008, str. 26

Za cíl této práce jsem si stanovila zhodnocení překladu mnou vybraných termínů s kolokacemi v legislativních textech Evropské unie a nalezení co nejpřesnějších překladů z hlediska češtiny. Podrobněji se budu zabývat kolokacemi, které jsou různými zdroji překládány odlišně, nebo jsou jejich překlady z hlediska kontextu nepřesné. Správnost překladů jsem konzultovala s databázemi IATE a ISAP a dalšími materiály, které jsou uvedené v bibliografii.

2.3.3 Adekvátní překlady

Tato kapitola je rozčleněna na dvě podkapitoly. *Adekvátní překlady s jedním jednoznačným překladem* a *Adekvátní překlady s více synonymními překlady*.

2.3.3.1 Adekvátní překlady s jedním jednoznačným významem

Jelikož téma mé práce, *Veterinární lékařství a zootechnika*, je medicínského charakteru, je tedy hluboce odborné, bude většina mnou zpracovaných kolokací spadat do této skupiny. Podskupina *Adekvátní překlady s jedním jednoznačným významem* čítá 103 kolokací, což je 88,7%. Výrazy splňující podmínky této podskupiny jsou uvedeny v následujících tabulkách. U těchto kolokací okomentuji pouze ty, které jsou nějak zajímavé, nebo zvláštní.

Tabulka č. 2.5

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
peste	230	mor
peste équine	195	mor koní
peste porcine africaine	8	africký mor prasat
peste porcine classique	10	klasický mor prasat
peste bovine	4	mor skotu
peste bubonique	1	bubonický mor
peste septicémique	1	septikémický mor
peste pulmonaire	1	plicní mor
peste des petits ruminants	4	mor malých přežvýkavců
peste aviaire	1	influenza ptáků

Překlad těchto kolokací je naprosto jednoznačný. U kolokace *peste aviaire*, neboli *influenza ptáků*, by se patřilo uvést, že se dříve překládala jako *ptačí mor* nebo *mor drůbeže*. Tento překlad je podle databáze ISAP považován za již v odborných kruzích překonaný, není ale považován za chybný a vyskytuje se v platných českých předpisech. *Peste équine* je databází ISAP překládán také jako *africký mor koní*, jedná se však o ten samý druh moru.²⁹

Tabulka č. 2.6

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
santé	79	zdraví
santé animale	45	zdraví zvířat
industrie	10	průmysl
industrie apicole	1	včelařský průmysl
industrie pharmaceutique vétérinaire	6	veterinární farmaceutický průmysl
industrie agroalimentaire	1	zemědělsko-potravinářský průmysl
lésion	7	léze
lésion papuleuse	1	papulární léze
lésion de la conjonctive	1	léze spojivek
lésion cutanée purpurique	2	purpurově červená kožní léze
idiquant	7	nález
indiquant une pneumonie	1	nález zápalu plic
idiquant un syndrome de détresse respiratoire	1	nález syndromu akutních dýchacích potíží
échantillon	64	vzorek
échantillon aléatoire de chevaux	1	náhodný vzorek koní
échantillon clinique	54	klinický vzorek
échantillon de sérum à tester	2	testovaný vzorek séra

²⁹ po odborné konzultaci s MVDr. Ladislavem Šimoníkem

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
échantillons testés	8	testované vzorky
sérum	46	sérum
sérum de lapin anticobaye	2	králičí antisérum z morčat
sérum étalon officiel CE	1	úřední referenční sérum ES
sérum bovin adulte	2	sérum dospělého skotu
sérum de contrôle	6	kontrolní sérum
protection	77	ochrana
protection des animaux	5	ochrana zvířat
protection sanitaire efficace	2	účinná ochrana zdraví
protection de la santé humaine	1	ochrana lidského zdraví
protection des consommateurs	1	ochrana spotřebitele
virus	87	vir
virus de la bluetongue	6	vir katarální horečky ovcí
virus de la grippe	5	chřipkový vir
virus de la rougeole	5	spalničkový vir
virus sauvage	1	volně se vyskytující virus
virus ourlien	5	virus průšnic
virus de la rubéole	10	vir zarděnek
virus herpétique	1	herpesviróza
anticorps	84	protilátka
anticorps du VPE	2	protilátky AHSV
anticorps anti-cheval	2	antikoňský gama-globulin
anticorps monoclonal	10	monoklonální protilátky
anticorps du VIH	2	protilátky HIV
anticorps sériques spécifiques	2	specifické sérové protilátky
anticorps spécifiques du virus de l'hépatite A	1	specifické protilátky proti hepatitidě typu A
anticorps spécifiques du virus de l'hépatite C	1	specifické protilátky proti hepatitidě typu C
anticorps spécifiques du virus de la rougeole	1	specifické protilátky proti spalničkovému viru

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
anticops spécifiques du virus ourlien	1	zvláštní protilátky proti viru příušnic
anticorps spécifiques du lyssavirus	1	protilátky proti viru vztekliny
anticorps spécifiques des sérogroupes l'E	1	specifické protilátky proti séro skupinám E

Název choroby, která se pojí s klíčovým slovem virus (*virus de la bluetongue*) znamená v překladu *katarální horečku ovčí*. Francouzština používá pro název této choroby ještě jeden výraz a to *fièvre catarrhale ovine*. Také bych chtěla upozornit na překlad kolokace *lésion cutanée purpurique*, která je překládána jako *purpurově červená kožní léze*. Slovo *purpurique* je zde přeloženo dvěma přídavnými jmény. Jedná se o překladatelský postup *transpozice zředující*.

Tabulka č. 2.7

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
isolement de/du	52	izolace
VIH	2	HIV
Salmonella	2	Salmonella
Chlamydia trachomatis	2	Chlamydia trachomatis
virus de la grippe	1	chřipkový vir, vir chřipky
Listeria monocytogenes	2	Listeria monocytogenes
virus de la rougeole	1	spalničkový vir
poliovirus	1	poliovirus
virus ourlien	1	vir příušnic
lyssavirus	1	vir vztekliny
virus de la rubéole	2	vir zarděnek

Kolokace klíčového slova *isolement* jsem uvedla do tabulky č. 2.7 odděleně, aby bylo patrné, jakým způsobem jsou tyto kolokace tvořeny. Jedná se o zcela pravidelné tvoření, kdy jsou kolokáty připojovány ke klíčovému slovu spojkou *de*. Tuto

pravidelnost tvoření je možné si vysvětlit tak, že budeme vnímat výraz *isolement* jako dějové jméno. Potom kolokaci *isolement du virus de la grippe*, tedy *izolace chřipkového viru* můžeme také překládat jako *izolovat chřipkový vir*.

Tabulka č. 2.8

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
transmission	68	přenos
transmission des maladies	1	přenos nákazy
transmission interhumaine	34	přenos z člověka na člověka
transmission indirecte	1	nepřímý přenos
transmission de l'animal à l'homme	15	přenos ze zvířete na člověka

Klíčového slovo *transmission*, má více závazných překladů. V legislativních textech odpovídá překlad slovu *přenos*. Databáze ISAP a IATE nabízejí kromě překladu *přenos* ještě dva další závazné překlady a to: *převod* a *předávání*. Jelikož se v případě těchto kolokací podle kontextového hlediska jedná vždy o přenesení nějaké nemoci domnívám se, že překlad *přenos* je nejpřesnější.

Tabulka č. 2.9

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
vaccination	85	očkování, vakcinace
vaccination systématique	6	systematické očkování
vaccination d'urgence	4	nouzové očkování
vaccination récente	4	nedávné očkování
vaccination des animaux	1	očkování zvířat
vaccination des chevaux enregistrés	1	očkování evidovaných koní

Podle databáze ISAP existuje pro slovo *vaccination* další závazný překlad *vakcinace*. Server IATE nabízí překlad *vakcína*.

Tabulka č. 2.10

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
examen	45	vyšetření
examens de routine	1	rutinní vyšetření
examen post mortem	2	postmortální vyšetření

Tyto kolokace se překládají tímto jednoznačným způsobem. Ostatní kolokace tohoto klíčového slova jsou zařazeny do jiné skupiny. Databáze ISAP a IATE nabídl tyto překlady klíčového slova *examen*. Jsou to: *přezkoušení, hodnocení, průzkumové řízení, zkouška, přezkum*. Slovo *examen* je zde překládáno vždy jako *vyšetření*. Výraz *post mortem* je podle databáze ISAP možné překládat také jako *po porážce*, což považuji za naprosto odpovídající překladu legislativních textů, z kontextového hlediska.

Tabulka č. 2.11

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
abattage	43	porážka, usmrcení
abattage du cheval enregistré	1	porážka evidovaného koně
abattage des animaux	1	porážení zvířat
abattage des volailles	1	usmrcení drůbeže
abattage pour la consommation humaine	17	porážka k lidské spotřebě
abattage d'urgence	1	nutná porážka

Klíčové slovo *abattage* je překládáno jako porážka. Tento překlad poskytují i obě databáze ISAP a IATE. Překlad kolokace *abattage pour la consommation humaine* tedy *porážka k lidské spotřebě* se shoduje s překladem kolokace *abattage en vue de la consommation*, která znamená totéž. Tuto kolokaci jsem do seznamu neuvedla. Častější výskyt, tedy v počtu 17, však zaznamenává kolokace uvedená

v tabulce. V kolokaci *abattage des volailles* je slovo *abattage* překládáno jako *usmrcení*. Tyto překlady lze považovat za zcela synonymní.

Tabulka č. 2.12

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
identification	215	identifikace
identification de l'antigène du virus de la grippe	1	identifikace antigenu chřipkového viru
identification de particules d'orthopox-virus	1	identifikace částic ortopoxviru

Slovo *identification* je také překládáno jako *označení*

Tabulka č. 2.13

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
certificat	114	osvědčení
certificat vétérinaire	15	veterinární osvědčení
certificats internationaux d'exportation	1	mezinárodní vývozní osvědčení
certification officielle	1	úřední osvědčení

Pro termín *certificat* existují ještě další překlady. Jsou to *list*, *certifikát*, *potvrzení průkaz*. ISAP

Tabulka č. 2.15

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
maladie	145	choroba, nemoc, onemocnění

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
maladie des points blancs chez les crustacés	1	běloskvrnitost u korýšů
maladie vésiculeuse du porc	5	vezikulární choroba prasat
maladies équinés	6	choroby koňovitých
maladie invasive	1	invazivní nemoc
maladies invasives pneumocoques	1	invazivní pneumokoková onemocnění
maladies transmissibles aux équidés	10	choroby přenosné na koňovité
maladies animales	23	choroby zvířat

Nejčastější překlad klíčového slova *maladie*, je v legislativních textech *choroba*. Tento překlad je možné považovat za zcela synonymní s ostatními překlady tohoto klíčového slova, které uvádím v tabulce. V překladu kolokace *maladie des points blancs chez les crustacés*, se překlad slova *maladie* úplně vynechává.

Tabulka č. 2.16

Kolokace	Výskyt	Český překlad
maladies non exotiques	1	neexotické nákazy

U tohoto překladu slova *maladie* (*nákaza*) je nutné si uvědomit, že ho nelze zaměňovat s ostatními překlady slova *maladie*, protože jeho význam je odlišný viz komentář k tabulce č. 2.28. Zde je však překlad jednoznačný, protože v kontextu se tento výraz pojí s výrazem *les foyers*. Slovní spojení *les foyers de maladies* databáze ISAP překládá jako *zdroje nákazy*.

Celexové číslo dokumentu 32008D0650

„lorsqu'ils sont confirmés, *les foyers de maladies exotiques et de maladies non exotiques* dans des États membres, des zones ou des compartiments préalablement considérés indemnes conformément à la directive 2006/88/CE doivent être notifiés en tant que foyers primaires.“

„-potvrzení všech ohnisek exotických nákaz a ohnisek neexotických nákaz v členských státech dříve prostých nákazy, oblastech nebo jednotkách, jak jsou stanoveny ve směrnici 2006/88/ES, musí být hlášena jako primární ohniska.“

Tabulka č. 2.17

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
distribution	7	rozšíření, šíření
distribution des vecteurs de la maladie	2	rozšíření vektorů choroby
distribution du vecteur	2	šíření vektoru

Pro klíčové slovo *distribution* existuje několik závazných překladů. Jsou to: *šíření, rozšíření*. Podle databáze ISAP je možné tento termín překládat jako: *distribuce, odbyt, či rozdělování*. Jelikož se klíčové slovo v kontextu vždy váže s pojmem *vektor*, kde se jedná o *vektor nemoci*, je překlad šíření či rozšíření zcela adekvátní.

Tabulka č. 2.18

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
transport	40	přeprava, převoz
transport rapide d'échantillons	2	rychlý převoz vzorků
transport d'un cheval enregistré	1	přeprava evidovaných koní

Termín *transport* je možné překládat také jako *převoz, dovoz, doprava, přenos*.

Tabulka č. 2.19

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
mouvement	22	pohyb, dovoz, přemístění, přemístování
mouvement de chevaux enregistrés	4	přemístění evidovaných koní

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
mouvement des équidés enregistrés	5	dovoz registrovaných koní
mouvement des animaux	2	přemísťování zvířat
mouvement d'équidés enregistrés	1	pohyb evidovaných koňovitých

Překlady termínu *mouvement* jsou následující: *pohyb, přemístění, přesun, hnutí.*

Tabulka č. 2.20

Klíčové slovo s kolokacemi	Výskyt	Český překlad
preuve	4	nález, důkaz
preuve scientifique	1	vědecký důkaz
preuve épidémiologique	1	epidemiologický nález
preuve de laboratoire	1	laboratorní nález
preuves sérologiques	1	sérologické důkazy
preuve du respect	1	důkaz o dodržení

Tabulka č. 2.21

Kolokace	Výskyt	Český překlad
santé publique	14	veřejné zdraví

Kolokace *santé publique* je v legislativních textech ve všech 14 případech přeložena jako *veřejné zdraví*. Databáze ISAP poskytuje i překlad *zdraví lidu*, který z hlediska významu považují za zcela synonymní.

Tabulka č. 2.22

Kolokace	Výskyt	Český překlad
certification d'exportation	2	osvědčení pro vývoz

V databázi závazných termínů ISAP existuje synonymní název pro tento typ dokumentu a to *vývozní certifikát*. Klíčové slovo je ale v tomto případě pozměněno na *certificat*. Výkladový slovník Le petit Larousse, definuje termín *certificat* takto: 1. *Écrit officiel ou dûment signé d'une personne compétente, qui atteste un fait* (2009:176). 2. *Nom donnés à certains diplômes*. Slovo *certification* je definováno takto: 1. *Assurance donnés par écrit*. Z těchto výkladů obou výrazů je patrné, že se jedná o výrazy synonymní. Jejich význam v dané kolokaci je tedy nepozměněný. Podle dostupných zdrojů francouzština častěji užívá pro tento typ dokumentu název *certificat d'exportation*.

Tabulka č. 2.23

Kolokace	Výskyt	Český překlad
certificat d'origine	5	osvědčení o původu

Kolokace *certificat d'origine* je také překládána databází ISAP jako *potvrzení o původu, či rodokmenu zvířete*. Protože se v oblasti, která se týká koní, pohybují, mohu konstatovat, že jsem se častěji setkala názvem *potvrzení o původu*. V obou případech se však jedná o týž dokument.

Tabulka č. 2.24

Kolokace	Výskyt	Český překlad
certificat/s généalogique/s	2	osvědčení o plemenné příslušnosti

Další možný překlad této kolokace je *potvrzení o původu či rodokmenu zvířete*, který nabízí databáze ISAP. Překlad *osvědčení o plemenné příslušnosti* přisuzuje databáze ISAP výrazu *certificat zootechnique*. Významově se jedná o jeden určitý typ dokumentu, protože zařazení do plemenné knihy, tedy určení plemenné příslušnosti, se odvíjí od původu rodičů daného zvířete, tedy od rodokmene zvířete.

2.3.3.2 Adekvátní překlady s více synonymními významy

Tato podskupina čítá 11 kolokací, což je 9.3% všech kolokací. Komentář bude u tabulek uváděn v případech, kdy nemusí být zřejmé, že se v obou případech jedná o překlad správný.

Tabulka č. 2.25

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
mouvement d'équidés	3	přemísťování koňovitých	pohyb koňovitých

Tyto překlady jsou zcela synonymní a navzájem si jsou rovnocenné.

Tabulka č. 2.26

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
certificat sanitaire	28	veterinární osvědčení	zdravotní osvědčení

Databáze ISAP nabízí pro kolokaci *certificat sanitaire*: tyto závazné překlady *veterinární osvědčení*, *osvědčení o zdravotní nezávadnosti*, *hygienické osvědčení* a *veterinární zdravotní osvědčení*. Další kolokací, která je překládána jako *veterinární osvědčení* je kolokace *certificat vétérinaire*. Tento výraz jsem zařadila do skupiny *Adekvátní překlady s jedním jednoznačným významem*.

Tabulka č. 2.27

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
examen clinique	9	klinické vyšetření	klinicky prohlédnut

Tabulka č. 2.28

Klíčové slovo/kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2	Překlad 3	Překlad 4
maladie	145	choroba	nemoc	onemocnění	nákaza
maladie infectieuse	11	infekční choroba		infekční onemocnění	
maladies exotiques	5	exotické choroby			exotické nákazy

Databáze ISAP poskytla překlad kolokace *maladie infectieuse* také jako *infekční nemoc*. Tyto překlady shledávám jako zcela synonymní. Po konzultaci se Slovníkem českých synonym³⁰, považuji překlady kolokací týkajících se termínů *choroba, nemoc, onemocnění* za zcela synonymní. Pro termín *nákaza* jsou ve Slovníku českých synonym uvedeny ekvivalenty: *infekce* a *epidemie*. Podle Českého a Slovenského terminologického slovníku je *nákaza* definována jako *přenosná nemoc či choroba*. Na první pohled by se mohlo jednat o překlad nepřesný, protože *nákaza* je z významového hlediska *přenosným typem choroby, či nemoci*. Ale podle kontextu je překlad správný, protože se tato kolokace pojí se slovem *les foyers* a *les foyers de maladie* je překládáno podle databáze ISAP jako *zdroje nákazy*.

1. exotické choroby

Celexové číslo dokumentu 3200L0073

„c) selon la procédure visée à l'article 26, les conditions spécifiques de police sanitaire, notamment celles visant à protéger la Communauté contre certaines maladies exotiques, ou des garanties équivalentes à celles prévues par la présente directive.“

„c) postupem podle článku 26 zvláštní veterinární požadavky, zvláštní na ochranu Společenství před určitými exotickými chorobami, nebo záruky rovnocenné těm, které jsou uvedeny v této směrnici.“

2. exotické nákazy

³⁰ Pala Karel, Všianský Jan, Slovník českých synonym, 1994, str. 164

Celexové číslo dokumentu 3200L0073

„lorsqu'ils sont confirmés, les foyers de maladies exotiques et de maladies non exotiques dans des États membres, des zones ou des compartiments préalablement considérés indemnes conformément à la directive 2006/88/CE doivent être notifiés en tant que foyers primaires.“

„potvrzení všech ohnisek exotických nálezů a ohnisek neexotických nálezů v členských státech dříve prostých nálezů, oblastech nebo jednotkách, jak jsou stanoveny ve směrnici 2006/88/ES, musí být hlášena jako primární ohniska.“

Tabulka č. 2.29

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
santé humaine	4	lidské zdraví	zdraví lidí

Kolokace *santé humaine* je ze 4 výskytů ve 3 případech přeložena jako *lidské zdraví* a pouze v 1 jako *zdraví lidí*.

Tabulka č. 2.30

Kolokace	Překlad 1	Překlad 2
examens de laboratoire	laboratorní vyšetření	laboratorní zkoušky

Tabulka č. 2.31

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
virus de la variole	4	vir pravých neštovic	vir varioly

Francouzsko-český česko-francouzský lékařský slovník překládá termín *variole* také jako *pravé černé neštovice*. Tyto překlady jsou synonymní, protože oba pojmenovávají jeden druh viru. Ze 4 výskytů této kolokace je 3 krát přeložena jako *vir varioly* a pouze jednou jako *vir pravých neštovic*.

Tabulka č. 2.32

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
identification des équidés	24	označování koňovitých	identifikace koňovitých

Identification des équidés je v legislativních textech přeložena 22 krát jako identifikace koňovitých a pouze 2 krát jako označování koňovitých. Podle Akademického slovníku cizích slov (1998:319) je výraz *identifikace* definován jako *stanovení totožnosti*. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost definuje slovo *označit* jako *určit*, či *stanovit*, proto tyto překlady považují za synonymní.

Tabulka č. 2.33

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
virus de la peste équine	17	vir moru koní	vir AHSV

Tento překlad může na první pohled vypadat jako nepřesný. Zkratka *AHSV* znamená *African horse sickness virus*, tedy *africký mor koní*, což je jeden z možných překladů výrazu *peste équine*. Tato kolokace je zařazena mezi synonymní, protože v obou případech se jedná o jeden určitý druh viru. Přívlastek *africký* se vztahuje pouze k lokalitě, kde byla tato choroba identifikována.³¹ Kolokace je ze 17 výskytů v 5 případech přeložena jako *vir AHSV*.

Celexové číslo dokumentu 32002D0160

„Le test ELISA de compétition est utilisé pour détecter la présence d'anticorps spécifiques contre le **virus de la peste équine** dans les sérums de toute espèce d'équidés.“

³¹ po odborné konzultaci s Mvdr. Ladislavem Šimoníkem

„Kompetitivní test ELISA je používán ke zjišťování protilátek **viru AHSV** v séru všech druhů koňovitých.“

2.3.4 Neadekvátní překlady

V této pasáži své práce uvádím překlady, které nelze považovat jako adekvátní. Je zde uvedena pouze jedna podskupina a to *Neadekvátní překlady s nepřesným významem*. Soustředila jsem se především na význam kolokací v kontextu. Jsou zde uvedeny pouze 2 kolokace, což jsou necelá 2% všech kolokací.

2.3.4.1 Neadekvátní překlady s nepřesným významem

Tabulka č. 2.34

Kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
protection de la santé animale	7	ochrana zdraví zvířat	zdraví zvířat

Z hlediska významu v kontextu není jasné, že se tímto překladem myslí *za účelem ochrany zdraví zvířat*. Český překlad odpovídá anglické verzi textu. U francouzské verze se ale jedná o účely, které slouží k ochraně zdraví zvířat, což poukazuje na fakt, že k nepřesnosti došlo už v překladu z angličtiny do francouzštiny.

Celexové číslo dokumentu 32004L0068

„Ces listes peuvent être combinées à d'autres listes dressées aux fins de la protection de la santé animale et de la santé publique et peuvent aussi inclure des modèles de certificats sanitaires.“

„Tyto seznamy se mohou kombinovat s ostatními seznamy sestavenými pro účely zdraví zvířat a veřejného zdraví a mohou rovněž obsahovat vzory zdravotních osvědčení.“

„Those lists may be combined with other lists drawn up for animal and public health purposes and may also include model of health certificates“

Tabulka č. 2.35

Klíčové slovo/kolokace	Výskyt	Překlad 1	Překlad 2
maladies des abeilles	7	choroby včel	nákazy včel

Tato kolokace je nepřesná, protože překlady choroba a nákaza nejdou z významového hlediska posuzovat jako synonymní. Významy obou slov vysvětlují v komentáři u tabulky č. 2.28. Jedná se pouze o překlad nepřesný, protože se jím z kontextového hlediska nemíní dvě odlišné nemoci.

1. nákazy včel

Celexové číslo dokumentu 32008D0650

„...dans le cas de maladies des abeilles, le nombre de ruches risquant d’être touchées doit être indiqué;“

„... v případě nákaz včel je třeba uvést počet úlů vnímavých k nákaze;“

2. choroby včel

Celexové číslo dokumentu 32004D0216

„... dans le cas de maladies des abeilles, le nombre de ruches détruites doit être indiqué;“

„... v případě chorob včel je třeba uvést počet zlikvidovaných úlů.“

2.4 Třídění kolokací podle struktury:

Všech 116 kolokací jsem podle struktury rozčlenila do tří velkých skupin, ve kterých je ještě několik podskupin. Pro názvy skupin jsem použila několik zkratk, jejichž význam uvedu níže. Seznam všech kolokací je součástí přílohy.

N – podstatné jméno³²

SN – syntagma nominální

SA – adjektivní syntagma³³

Prép. – předložka

X – znak pro libovolný počet a druh slov

Skupina 1, podle struktury N-Prép.-SN

Tato skupina čítá největší počet kolokací ze všech tří skupin. Zařadila jsem do ní 55 kolokací, což je 47 % všech kolokací. Jak jsem výše zmiňovala, skupiny mají ještě své podskupiny, které jsem vyčlenila na základě rozsáhlejší struktury kolokací. Do této skupiny jsem zařadila kolokace se strukturou *N-P-N*, která čítá 36 kolokací, což činí 30% všech kolokací. Příkladem toho typu je např. výraz *certificat d'origine*

Dále do této skupiny zařazuji kolokace se strukturou *N-P-N-X*, kterých je v součtu 20. V přepočtu na procenta tato skupina představuje 17% všech kolokací. Jako příklad kolokace s touto strukturou uvádím *distribution des vecteurs de la maladie*.

U této skupiny bych se ještě chtěla zmínit, o četnosti předložek, které struktury těchto kolokací obsahují. Jedná se kromě jednoho případu vždy o předložku *de*. Tato předložka je tedy součástí 54 kolokací. Tak častý výskyt předložky *de* můžeme vysvětlit tím, že se jedná o dějová jména. Pro názornost uvedu příklad *transmission des maladies*. Tuto kolokaci mohu přeložit jako *přenos nemocí*, nebo *přenést nemoc*.

Jedinou výjimku v této skupině tvoří kolokace *abattage pour la consommation humaine*, která obsahuje předložku *pour*.

³² nom

³³ syntagme adjectival

Skupina 2, podle struktury N-SA

Tato skupina je početně velice blízká skupině 1. Zařadila jsem do ní 51 kolokací. Toto množství představuje 44% z celkového počtu 116 kolokací. Tato skupina obsahuje kolokace se strukturou *N-A*, kterých je 31, tedy 26%. Do této třídy jsem zařadila i dvě kolokace, jejichž struktura se může zdát odlišná, ale přesto do této skupiny patří. Jsou to *maladies non exotiques* a *anticorps anti-cheval*. Dále sem patří kolokace se strukturou *N-A-A*, které jsou zastoupeny v počtu 8, což je 6,8%. Předposlední podskupinu této třídy tvoří kolokace se strukturou *N-A-Prép.-N*, které jsou zastoupeny v počtu 6, tedy 5%. Příkladem je *anticorps spécifiques du lyssavirus*. Poslední podskupinou je struktura *N-A-Prép.-A-X*. Tato podskupina čítá 5 kolokací, tedy 4% jejich příkladným zástupcem je *anticorps spécifiques du virus de l'hépatite A*.

Skupina 3, podle struktury N-N

Skupina 3 je nejméně početná, čítá jen 8 kolokací, což je 6,8%. Jejich příkladem je *petse équine*. Do této skupiny jsem zařadila i dvě více rozvětvené kolokace a to *sérum étalon officiel CE* a *idiquant un syndrome de détresse respiratoire*.

Nezařazené kolokace

V seznamu kolokací se vyskytly dvě kolokace, které jsem nemohla zařadit ani do jedné ze tří skupin. Jedná se o kolokace *identification d'orthopox-virus* a *peste des petits ruminants*. Tyto dvě kolokace neodpovídají z hlediska struktury ani jedné skupině.

2.5 Výsledky výzkumu

Základem pro tento výzkum je paralelní korpus francouzského a českého jazyka, který je tvořen 16 texty každé jazykové verze. Jedná se o legislativní texty, které se týkají tématu *Veterinární lékařství a zootechnika*. Tuto oblast jsem při výběru ještě více zúžila na oblast textů, které se týkají přepravy koní v členských zemích Evropské unie. Z tohoto objemu dokumentů jsem vybrala 21 klíčových slov, ke kterým se váže 116 kolokací. Na základě tohoto vzorku, jsem zkoumala správnost překladů. Výsledky

výzkumu považují za úspěšné, protože 98% překladů mnou vybraných kolokací, spadá do skupiny *Adekvátní překlady*. Zbylá 2% spadají do skupiny *Neadekvátních nepřesných překladů*. Podle výsledků tohoto výzkumu lze překlady legislativních textů považovat za důvěryhodné.

Závěr

Tato práce je postavena na základě paralelního korpusu sestaveného z výběru francouzských a českých legislativních textů, které se týkají oblasti *Veterinární lékařství a zootechnika*. Výběr textů pro tento paralelní korpus jsem ještě zúžila na texty týkající se přepravy koní v zemích Evropské unie. Paralelní korpus této oblasti bude součástí projektu paralelního korpusu CORTE (*Corpus des textes européens*), který již s několikaletou tradicí vzniká při Ústavu romanistiky Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích pod vedením pana PhDr. Jana Radimského, Ph.D.

O korpusové lingvistice je možné tvrdit, že se jedná o spíše mladou lingvistickou disciplínu, která přináší nové přístupy a metodologii ve zkoumání jazyka. Velký rozvoj této disciplíny je zaznamenáván především v posledních desetiletích, kdy k němu velkou měrou začal přispívat rozmach počítačové techniky. Je možné podotknout, že lingvisté zprvu nahlíželi na počítačovou techniku jako na zpracovatele dat nepřátelsky, ale výhody, které tento způsob zpracování přináší, mluví za vše.

V první části své práce jsem se věnovala teoretickému pojednání o problematice, která se týká korpusové lingvistiky. Uvedla jsem, co to korpusová lingvistika je, čím se zabývá a zmínila jsem i existenci Českého národního korpusu. Podrobněji se zde zabývám problematikou kolokací, a vysvětluji pojmy, které s nimi souvisí. Uvádím zde i dva různé pohledy na toto téma.

Na tuto teoretickou část navazuje část praktická, která se snaží odhalit nepřesnosti či chyby v překladech legislativních textů z oblasti *Veterinární lékařství a zootechnika*, blíže specializované na oblast týkající se přepravy koní v zemích Evropské unie. Překlady byly zkoumány prostřednictvím paralelního korpusu, který je složen z 16 textů každé jazykové verze. Po zpracování textů jsem vybrala 21 klíčových slov, k nimž se váže 116 kolokací. Tuto „výseč“ výrazů jsem analyzovala dvěma způsoby. Z hlediska správnosti a přesnosti překladu a z hlediska morfologické struktury. Výzkum týkající se správnosti a přesnosti překladu je nejvýznamnější pasáží této práce. Při přezkoumávání překladů jsem využívala, mimo jiné, elektronické databáze závazných překladů termínů ISAP a databázi IATE. Tyto databáze mi spolehlivě poskytly překlady jednotlivých termínů, nebo částí zkoumaných kolokací. Je ale nutné podotknout, že se

tyto databáze nemohou považovat za úplné, což poukazuje na fakt, že potřeba rozšiřování jazykových korpusů je naléhavá. Doufám tedy, že jsem svou prací malou „špetkou“ přispěla k doplnění projektu CORTE.

Výsledky tohoto výzkumu považuji za uspokojivé, protože 113 mnou vybraných kolokací, tedy 98% spadá do kategorie adekvátních překladů. Jednalo se o kolokace s jedním jednoznačným překladem, které jsou zastoupeny v počtu 103, tedy 88,7% a kolokace s více synonymními překlady, které byly zastoupeny v počtu 11, což je 9,3%. Pouze 2 překlady kolokací jsem zhodnotila jako nepřesné. V procentuálním vyjádření tento objem činí necelá 2%. Z těchto faktů vyplývá, že překlady legislativních textů je možné považovat za spolehlivé a věrohodné.

Resumé

Le présent mémoire de licence traite de la terminologie française et tchèque dans des textes législatifs européens spécialisés au domaine du “Secteur vétérinaire et zootechnique“. On a plus spécifié le domaine de sélection des textes au domaine qui se concerne au transport des équidés dans les pays membres de l’Union européenne. L’analyse des traductions des termes qui traite du domaine „Secteur vétérinaire et zootechnique“ est l’objet principal de ce mémoire de licence.

Le premier chapitre a le caractère théorique. D’abord je me suis occupée de *linguistique de corpus* et de la problématique des *collocations*. Dans cette partie est mentionnée l’existence de Corpus national tchèque qui est aussi formé grâce à L’Université Bohême du Sud. Ensuite j’ai expliqué des termes *collocatif*, *base* et *tête* et présenté deux avis différents sur la problématique des collocations. Enfin j’ai abordé la typologie des collocations conformément à František Čermák.

Le chapitre deux est consacré à la partie pratique de ce mémoire de licence. Dans ce chapitre j’ai décrit la préparation des textes pour former le corpus parallèle auquel est basée l’analyse de la terminologie spécialisée. Le corpus parallèle est formé par 16 textes législatifs en français et en tchèque des années 1997-2008.

Tous les textes sont relatifs au domaine du „ Secteur vétérinaire et zootechnique“, qui est plus spécifié au thème du transport des équidés dans les pays membres de l’Union européenne. La version tchèque compte 77 925 mots et la version française compte 97 906 mots. Quand le corpus était préparé à l’utilisation j’ai dépouillé 21 mots-clés qui ont été considérés comme intéressants face au domaine du „ Secteur vétérinaire et zootechnique“. À eux j’ai choisi 116 collocations. D’abord j’ai analysé ces collocations au point de vue de leur traduction. Les traductions des textes législatifs ont été consultées bases de données électroniques des terminologie obligatoire, ISAP et IATE.

Après avoir analysé toutes les traductions on a divisé les traductions des collocations en deux catégories fondamentales. Ce sont la catégorie des traductions adéquates et la catégorie des traductions inadéquates. La première catégorie est divisée en deux autres catégories. Le premier sous-groupe inclut les mots-clés et les collocations qui ont une seule traduction correcte. La deuxième sous-groupe inclut

les mots-clés et les collocations qui ont plus de traductions qui sont synonymes. La catégorie des traductions inadéquates présente les mots-clés et les collocations dont traductions sont imprécises.

Puis j'ai analysé les collocations au point de vue de la structure morphologique. D'après la structure morphologique toutes les 116 collocations ont été divisées en trois groupes. Le premier groupe inclut les collocations qui ont la structure morphologique suivante:

N-Prép .-SN. Cette catégorie compte 55 collocations. C'est 47% de toutes collocations. Dans ce groupe on a aussi englobé les collocations avec la structure *N-Prép.-N* qui compte 36 collocations donc 30% et les collocations avec la structure *N-Prép.N-X* qui comprend 17% de toutes collocations. La lettre *X* comprend plus de symboles différents.

La deuxième catégorie comprend les collocations qui ont la structure morphologique *N-SA*. Ce groupe est présenté par presque 44%. Cette catégorie inclut 31 donc 26% des collocations qui ont la structure *N-A* et 8 collocations (6%) avec la structure *N-A-A*. Dans cette catégorie sont aussi inclus les collocations avec la structure *N-A-Prép.-N* qui, compte 5% et les collocations avec la structure *N-A-Prép.A-X*. Cette structure comprend 4%

La troisième groupe des collocations inclut les collocations avec la structure *N-N*. Cette catégorie compte 6%

Deux collocations ne sont classées dans aucun groupe. Il s'agit de ces deux: *identification d'orthopox-virus* et *peste des petits ruminants*.

Le dernier chapitre de ce mémoire de licence se traite de l'évaluation des traductions des textes législatifs qui sont concernées au domaine du „Secteur vétérinaire et zootechnique“. D'après les résultats de l'analyse je peux constater que les traductions des textes législatifs ce champ sémantique on peut considérer comme précis, parce-que 98% des traductions j'ai classé comme adéquates. Seulement 2 traductions j'ai évalué comme inadéquates. Les traductions de ces collocations étaient imprécises.

Bibliografie

Odborná literatura

Čermák František, *Jazyk a jazykověda, Přehled a slovníky*, Pražská imaginace, Praha 1997

Čermák František, *Syntagmatika slovníku: typy lexikálních kombinací*, Čeština univerzália, a specifika 3, eds. Z. Hladká, P. Karlík, Brno 2001

Čermák František, *Studie z korpusové lingvistiky*, 1997

Čermák František, Schmiedtová Věra, Ústav českého národního korpusu FF UK, Český národní korpus-základní charakteristika a širší souvislosti. Národní knihovna, 15, 2004, č. 3

Čermák F. a Šulc M., *Kolokace*, Praha, nakladatelství Lidové noviny 2006

Langue 150 française, Revue transmestrielle, *Collocations corpus, dictionnaires*, juin 2006

Michel MATHIEU-Colas, Laboratoire Linguistique informatique Université Paris Nord CNRS (UMR 0195)

Tomášek Michal, *Překlad v právní praxi*, Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Praha, 2003

Slovníky

Hobzová Ludmila, *Francouzsko-český česko-francouzský lékařský slovník*, Grada Publishing, Praha, 2000

Akademický slovník cizích slov, kolektiv autorů pod vedením Věry Petráčkové a Jiřího Krause, Academia, 1998

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, zpracoval lexikografický kolektiv Ústavu pro jazyk český AV ČR, Academia 2003

Tezaurus jazyka českého, Slovník českých slov a frází souznačných blízkých a příbuzných, Aleš Klégr, Tisk Ekon, 2007

Slovník českých synonym, Karel Pala a Jan Všianský, Nakladatelství Lidové noviny, 1994

Český a slovenský terminologický slovník, Veterinární lékařství, výběr základních termínů, Československá akademie zemědělská, Ústav vědecko-technických informací pro zemědělství, Praha 1990

Nový akademický slovník cizích slov, Kraus Jiří a kolektiv, Academia, Praha 2005

Výkladový slovník Le petit Larousse illustrés 2010, éditions Larousse, 2009

Velký lékařský slovník Martin Vokurka, Jan Hugo a kolektiv, Maxdorf, Praha4, 2006

Bakalářské práce:

Papoušková Lucie, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Odpadové hospodářství a čisté technologie“, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2007

Runtová Lenka, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Daň z obratu, DPH“, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2008

Táborský Zbyněk, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Policejní spolupráce“, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky 2008

Hrachová Lucie, Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Ochrana zdraví“, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Ústav romanistiky, 2006

Internetové zdroje

<http://isap.vlada.cz/> - Informační systém pro aproximaci práva

<http://iate.europa.eu/> - Interactive terminology for Europe

<http://www.vri.cz/cs/informace/vedecky-veterinari-vybor-pro-bezpecnost-potravin/#zrizeni>

<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>

<http://www.knihovna.nkp.cz>

<http://www.eurlex.cz/smernice-narizeni-eu/eurlex.about.aspx>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/eur-lex/1000697/54998/>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/eur-lex/1000697/54998/>

www.eurlex.europa.eu

<http://www.eurlex.cz/smernice-narizeni-eu/eurlex.about.aspx>

<http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/instituce/urad-pro-uredni-tisky/>

PŘÍLOHY

Příloha 1 - Francouzsko-český slovníček vybraných termínů a kolokací z *oblasti Veterinární lékařství a zootechnika*, blíže specifikované na oblast přepravy koní v zemích Evropské Unie.

Příloha 2 – Třídění kolokací podle morfologické struktury – tabulkové vyjádření

Příloha 3 – Grafické znázornění počtu morfologických struktur

Příloha 1

Francouzsko-český slovníček vybraných termínů a kolokací z *oblasti Veterinární lékařství a zootechnika*, blíže specifikované na oblast přepravy koní v zemích Evropské Unie.

A

abattage – porážka

abattage du cheval enregistré - porážka evidovaného koně

abattage des animaux - porážení zvířat

abattage des volailles – usmrcení/porážka drůbeže

abattage d'urgence - nutná porážka

anticorps – protilátka

anticorps du VPE – protilátka/y AHSV

anticorps anti-cheval - antikoňský gama-globulin

anticorps monoclonal - monoklonální protilátka/y

anticorps du VIH – protilátka/y HIV

anticorps sérique/s spécifique/s – specifická/é sérová/é protilátka/y

anticorps spécifique/s du virus de l'hépatite A – specifická/é protilátka/y proti hepatitidě typu A

anticorps spécifique/s du virus de l'hépatite C – specifická/é protilátka/y proti hepatitidě typu C

anticorps spécifique/s du virus de la rougeole – specifická/é protilátka/y proti spalničkovému viru

anticorps spécifique/s du virus ourlien - zvláštní protilátka/y proti viru průušnic

anticorps spécifique/s du lyssavirus – specifická/é protilátka/y proti viru vztekliny

anticorps spécifique/s des sérogroupes I'E – specifická/é protilátka/y proti séroskupinám E

C

certificat – osvědčení

certificat vétérinaire - veterinární osvědčení

certificat/s international/aux d'exportation - mezinárodní vývozní osvědčení

certification officielle - úřední osvědčení

certificat/s généalogique/s - osvědčení o plemenné příslušnosti, osvědčení o původu/rodokmene zvířete

certificat sanitaire – veterinární osvědčení/ zdravotní osvědčení

certificat d'origine – osvědčení o původu/potvrzení o původu

certification d'exportation – osvědčení pro vývoz/vývozní certifikát

D

distribution – šíření, rozšíření

distribution des vecteur/s de la maladie - rozšíření vektoru/ů choroby

distribution du vecteur - šíření vektoru

E

échantillon – vzorek

échantillon aléatoire de chevaux - náhodný vzorek koní

échantillon clinique - klinický vzorek

échantillon de sérum à tester - testovaný vzorek séra

échantillon/s testé/s – testovaný/é vzorek/vzorky

examen – vyšetření

examen/s de routine - rutinní vyšetření

examen post mortem - postmortální vyšetření, vyšetření po porážce

examen clinique – klinické vyšetření/klinicky prohlédnout

examen de laboratoire – laboratorní vyšetření/laboratorní zkoušky

I

identification des équidés – označování koňovitých/identifikace koňovitých

identification de l'antigène du virus de la grippe - identifikace antigenu chřipkového viru

identification de particules d'orthopox-virus – identifikace částic ortopoxviru

industrie – průmysl

industrie apicole – včelařský průmysl

industrie pharmaceutique vétérinaire – veterinární farmaceutický průmysl

industrie agroalimentaire – zemědělsko-potravinářský průmysl

isolement de/du – izolace

Salmonella – Salmonella

Chlamydia trachomatis – Chlamydia trachomatis

virus de la grippe – chřipkový vir/virus, vir/virus chřipky

Listeria monocytogenes – Listeria monocytogenes

virus de la rougeole – spalničkový vir/virus

poliovirus – poliovirus

virus ourlien – vir/virus příušnic

lyssavirus – vir/virus vztekliny

virus de la rubéole – vir/virus zarděnek

L

lésion – léze

lésion papuleuse – papulární léze

lésion de la conjonctive – léze spojivek

lésion cutanée purpurique – purpurově červená kožní léze

M

maladie – choroba, nemoc, onemocnění (v odpovídajícím kontextu může být použit i překlad nákaza)

maladie des points blancs chez les crustacés - běloskvrnitost u korýšů

maladie vésiculeuse du porc - vezikulární choroba prasat

maladie/s équine/s – choroba/y, nemoc/i, onemocnění koňovitého/koňovitých

maladie invasive - invazivní nemoc, choroba onemocnění

maladie/s invasive/s pneumocoque/s - invazivní pneumokokové/á onemocnění

maladie/s transmissible/s à/aux équidé/s – choroba/y přenosná/é na koňovitého/koňovité

maladie/s animale/s – choroba/y, nemoc/i, onemocnění zvířete/zvířat

maladie infectieuse - infekční choroba, onemocnění, nemoc

maladie/s exotique/s – exotická/é choroba/y, nemoc/i, onemocnění

maladie/s d'/des abeille/s – choroba/y, nemoc/i, onemocnění včel

maladie/s non exotique/s – neexotická/é choroba/y, nemoc/i, onemocnění

maladie/s aviaire/s – choroba/y, nemoc/i, onemocnění ptáků

mouvement – pohyb, přemístění, dovoz

mouvement des équidés – pohyb/přemísťování koňovitých

mouvement de chevaux enregistrés - přemístění evidovaných koní

mouvement des équidés enregistrés - dovoz registrovaných koní

mouvement des animaux - přemísťování zvířat

mouvement d'équidés enregistrés - pohyb evidovaných koňovitých

P

peste - mor

peste équine – mor koní

peste porcine africaine - africký mor prasat

peste porcine classique - klasický mor prasat

peste bovine - mor skotu

peste bubonique - bubonický mor

peste septicémique - septikémický mor

peste pulmonaire - plicní mor

peste des petits ruminants - mor malých přežvýkavců

peste aviaire - influenza ptáků/ptačí mor/mor drůbeže

preuve – nález/důkaz

preuve scientifique - vědecký důkaz

preuve épidémiologique - epidemiologický nález

preuve de laboratoire - laboratorní nález

preuve/s sérologique/s – sérologický/é důkaz/y

preuve du respect - důkaz o dodržení

protection – ochrana

protection des animaux - ochrana zvířat

protection sanitaire efficace - účinná ochrana zdraví

protection de la santé humaine - ochrana lidského zdraví

protection de/des consommateurs - ochrana spotřebitele/ů

protection de la santé animale - ochrana zdraví zvířat

S

santé – zdraví

santé animale – zdraví zvířat

santé publique – veřejné zdraví/zdraví lidu

santé humaine – lidské zdraví/zdraví lidí

sérum – sérum

sérum de lapin anticobaye – králičí antisérum z morčat

sérum étalon officiel CE – úřední referenční sérum ES

sérum bovin adulte – sérum dospělého skotu

sérum de contrôle – kontrolní sérum

T

transmission – přenos

transmission des maladies - přenos nákazy

transmission interhumaine - přenos z člověka na člověka

transmission indirecte - nepřímý přenos

transmission de l'animal à l'homme - přenos ze zvířete na člověka

transport – přeprava/převoz/dovoz

transport rapide d'échantillons - rychlý převoz vzorků

transport d'un cheval enregistré – přeprava evidovaných koní

V

vaccination – očkování, vakcinace

vaccination systématique - systematické očkování

vaccination d'urgence - nouzové očkování

vaccination récente - nedávné očkování

vaccination des animaux - očkování zvířat

vaccination des chevaux enregistrés - očkování evidovaných koní

virus – vir/virus

virus de la bluetongue - virus katarální horečky ovcí

virus de la peste équine - virus moru koní/virus AHSV/virus afrického moru koní

virus de la grippe - chřipkový vir

virus de la rougeole - spalničkový vir

virus sauvage - volně se vyskytující virus

virus ourlien - virus příušnic

virus de la rubéole - vir zarděnek

virus de la variole - vir pravých (černých) neštovic/vir varioly

virus herpétique – herpesviróza

Příloha 2

Třídění kolokací podle morfologické struktury

1. struktura N-SA	
Kolokace	Struktura
peste bovine	N-A
peste aviaire	N-A
peste bubonique	N-A
peste pulmonaire	N-A
maladie infectieuse	N-A
maladies exotiques	N-A
maladies aviaries	N-A
maladie invasive	N-A
vaccination systématique	N-A
vaccination récente	N-A
anticorps monoclonal	N-A
preuve scientifique	N-A
preuve épidémiologique	N-A
preuves sérologiques	N-A
certificat sanitaire	N-A
certificat vétérinaire	N-A
certification officielle	N-A
certificats généalogiques	N-A
examen clinique	N-A
transmission interhumaine	N-A
transmission indirecte	N-A
santé publique	N-A
santé humaine	N-A
échantillon clinique	N-A
virus sauvage	N-A
virus herpétique	N-A
industrie apicole	N-A
lésion papuleuse	N-A
industrie agroalimentaire	N-A
maladies non exotiques	N-A
anticorps anti-cheval	N-A
peste porcine africaine	N-A-A
peste porcine classique	N-A-A
maladies invasives pneumocoques	N-A-A
anticorps sériques spécifiques	N-A-A
sérum bovin adulte	N-A-A
protection sanitaire efficace	N-A-A
industrie pharmaceutique vétérinaire	N-A-A

1. struktura N-SA	
Kolokace	Struktura
lésion cutanée purpurique	N-A-A
maladies transmissibles aux équidés	N-A-Prép.-N
maladie vésiculeuse du porc	N-A-Prép.-N
anticorps spécifiques du lyssavirus	N-A-Prép.-N
certificats internationaux d'exportation	N-A-Prép.-N
transport rapide d'échantillons	N-A-Prép.-N
échantillon aléatoire de chevaux	N-A-Prép.-N
anticorps spécifiques des sérogroupes l'E	N-A-Prép.-A-X
anticorps spécifiques du virus de l'hépatite A	N-A-Prép.-A-X
anticorps spécifiques du virus de l'hépatite C	N-A-Prép.-A-X
anticorps spécifiques du virus de la rougeole	N-A-Prép.-A-X
anticorps spécifiques du virus ourlien	N-A-Prép.-A-X

2. Struktura N-Prép.-SN	
Kolokace	Struktura
vaccination d'urgence	N-Prép.-N
vaccination des animaux	N-Prép.-N
anticorps du VPE	N-Prép.-N
abattage des animaux	N-Prép.-N
abattage des volailles	N-Prép.-N
preuve de laboratoire	N-Prép.-N
certificat d'origine	N-Prép.-N
certification d'exportation	N-Prép.-N
examens de routine	N-Prép.-N
examens de laboratoire	N-Prép.-N
transport de l'équidé	N-Prép.-N
transmission des maladies	N-Prép.-N
protection des animaux	N-Prép.-N
protection des consommateurs	N-Prép.-N
virus de la bluetongue	N-Prép.-N
virus de l'hépatite	N-Prép.-N
virus de la grippe	N-Prép.-N
virus de la rougeole	N-Prép.-N
virus de la rubéole	N-Prép.-N
virus de la variole	N-Prép.-N
mouvement des animaux	N-Prép.-N
mouvement d'équidés	N-Prép.-N
distribution du vecteur	N-Prép.-N
lésion de la conjonctive	N-Prép.-N
isolement du VIH	N-Prép.-N
isolement de Salmonella	N-Prép.-N

2. Struktura N-Prép.-SN	
Kolokace	Struktura
isolement de Chalmydia trachomatis	N-Prép.-N
isolement de Listeria monocytogenes	N-Prép.-N
isolement du poliovirus	N-Prép.-N
isolement du virus ourlien	N-Prép.-N
isolement du lyssavirus	N-Prép.-N
identification des équidés	N-Prép.-N
preuve de leboratoire	N-Prép.-N
maladies des abeilles	N-Prép.-N
distribution du vecteur	N-Prép.-N
maladie des points blancs chez les crustacés	N-Prép.-N-X
vaccination des chevaux enregistrés	N-Prép.-N-X
isolement du virus de la grippe	N-Prép.-N-X
isolement du virus de la rougeole	N-Prép.-N-X
isolement du virus de la rubéole	N-Prép.-N-X
abattage du cheval enregistré	N-Prép.-N-X
abattage pour la consommation humaine	N-Prép.-N-X
sérum de lapin anticobaye	N-Prép.-N-X
identification de l'antigène du virus de la grippe	N-Prép.-N-X
transport d'un cheval enregistré	N-Prép.-N-X
transmission de l'animal à l'homme	N-Prép.-N-X
échantillon de sérum à tester	N-Prép.-N-X
protection de la santé animale	N-Prép.-N-X
protection de la santé humaine	N-Prép.-N-X
virus de la peste équine	N-Prép.-N-X
mouvement de chevaux enregistrés	N-Prép.-N-X
mouvement des équidés enregistrés	N-Prép.-N-X
mouvement d'équidés enregistrés	N-Prép.-N-X
distribution des vecteurs de la maladie	N-Prép.-N-X

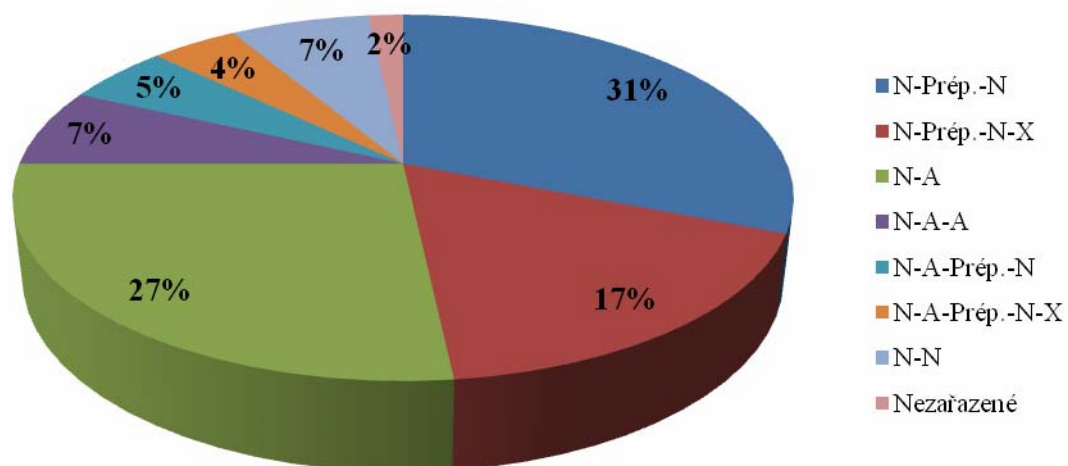
3. Struktura N-N	
Kolokace	Struktura
peste équine	N-N
maladies animales	N-N
maladies équines	N-N
santé animale	N-N
virus ourlien	N-N
indiquant une pneumonia	N-N
sérum étalon officiel CE	N-N-X
idiquant un syndrome de détresse respiratoire	N-N-X

Nezařazené
identification d'orthopox-virus
peste des petits ruminants

Příloha 3

Třídění kolokací podle jednotlivých struktur	
N-Prép.-N	36
N-Prép.-N-X	20
N-A	31
N-A-A	8
N-A-Prép.-N	6
N-A-Prép.-N-X	5
N-N	8
Nezařazené	2

Třídění kolokací podle jednotlivých struktur

Třídění kolokací podle morfologické struktury - 3 hlavní kategorie	
N-Prép.-SN	55
N-SA	51
N-N	8
Nezařazené	2

**Třídění kolokací podle morfologické struktury -
3 hlavní kategorie**

